

1 Korintiërs 13:13 – Liefde doet ertoe

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 146 : 1, 2 en 3

Stil gebed

Votum en vredegroet

Zingen: Psalm 103 : 1, 3 en 9

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: 1 Korintiërs 13:1-13

Zingen: Psalm 63 : 2 en 3

Preek over 1 Korintiërs 13:13

Zingen: LvK Lied 92 : 1, 5 en 6

Kinderen terug

Kinderlied

Lezen wet

Zingen: Psalm 112 : 1 en 3

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 672

Zegen

Preek: Liefde maakt het verschil

Inleiding

dia 1 – zwart

Liefde.

Dat is een mooi onderwerp.

Je kunt je daar geen buil aan vallen.

Bijna iedereen vindt liefde mooi, of je nu christen bent of niet.

Volgens veel mensen is dat hoofdstuk van Paulus over de liefde een van de mooiste bijbelgedeelten.

Want wie kan er nou iets tegen de liefde hebben?

Nou ja...

Ik wordt ook gewoon moe van zo'n onderwerp.

'De liefde, daar gaan we weer...

Dat is toch wel zo uitgekauwd!'

Alles over de liefde is al lang gezegd.

Liefde is zo zoetsappig.

Liedjes over de liefde, en dat zijn er nogal wat, zijn vaak oppervlakkig en mierzoet.

En als muziekje op de achtergrond, toe maar.

Maar als ik echt eens ga luisteren naar de teksten,
dan wordt ik cynisch.

Mooie dingen zeggen over liefde, dat is zo gemakkelijk,
maar met de praktijk heeft het weinig meer te maken.

Hoe veel liefde is er nou in deze wereld?

Hoe kan het dat iedereen liefde belangrijk vindt,
maar er toch zoveel liefdeloosheid in de wereld is?

Dat we ook gewoon keihard tegen elkaar kunnen zijn?

Past liefde wel zo goed bij ons?

Liefde lijkt een gemakkelijk onderwerp.

Maar dat is het niet.

Hoe veel er ook over liefde gezegd wordt,

liefde doen en blijven doen is veel moeilijker.

Dat hoofdstuk van Paulus is dus ook geen gemakkelijk
hoofdstuk,

geen hoofdstuk om even op adem te komen.

Hij schrijft hier juist pittige dingen.

1. Geen simpele opdracht

dia 2 – geen simpele opdracht

Paulus schrijft zijn brief aan christenen in Korinte,
een stad in Griekenland.

Om hem goed te begrijpen,

is het handig wat meer van de achtergrond van die mensen te weten.

dia 3 – teken van zwakheid

Die Korintiërs leefden in een heel andere wereld dan de onze.

Bij ons vind iedereen liefde belangrijk,

al kan dat in de praktijk behoorlijk tegenvallen.

Maar in Korinte was dat heel anders.

Liefde werd daar gezien als een teken van zwakheid.

In sommige landen in het Midden Oosten heb je dat nog steeds wel.

Als iemand jou iets aandoet, dan zet je hem dat betaald.

Anders wordt jouw eer aangetast.

In de meest extreme vorm kan er zelfs eerwraak zijn:

dat iemand die jou iets misdaan heeft dood moet om jouw eer hoog te houden.

Doe je dat niet, dan ben je een lafaard.

In zo'n wereld is liefde helemaal niet zo gemakkelijk.

En laten we niet vergeten: in Nederland is het ook zo geweest.

Dat liefde in Nederland zo belangrijk is,

heeft alles te maken met dat we eeuwenlang een christelijk land zijn geweest.

Liefde is gewoon een stukje van onze cultuur geworden.

dia 4 – tolerantie

Toch is ook bij ons liefde niet vanzelfsprekend.

Twee woorden worden vaak verward: liefde en tolerantie.

Tolerantie is dat je niet over anderen oordeelt,

dat iedereen mag vinden wat hij wil,

en dat iedereen het recht heeft om er te zijn.

Dat zijn mooie dingen, het is een goede basis voor vrede.

Maar 'ik tolereer jou' is echt wel iets anders dan 'ik heb je lief'.

Tolereren is redelijk gemakkelijk:

je haalt gewoon je schouders ergens over op en loopt weg.

Liefde gaat veel verder: dan raak je persoonlijk betrokken.

Dan wil je iemand leren kennen, dan gaat het je echt om een ander.

Dat is gewoon veel moeilijker.

dia 5 – de ander

Paulus schrijft dat het in het leven draait om geloof, hoop en vooral liefde.

Daar dachten ze in Korinte heel anders over.

Ook de christenen.

Voor hen was aanzien veel belangrijker.

En aanzien, dat kreeg je als goed kon profeteren,

als je je geld aan de armen weggaf,

en als je in tongen kon spreken.

Dat zijn goede dingen, maar niet de belangrijkste dingen.

Zonder liefde is het zinloos.

Nu vinden wij iemand al snel een opschepper,

als hij vertelt wat voor goede dingen hij allemaal wel niet gedaan heeft.

Bescheidenheid siert de mens.

Aan de andere kant is status vaak wel weer heel belangrijk, en dat krijg je als je maar goed presteert.

Waar gaat het echt om in je leven?

Gaat het om je status, hoe anderen over jou denken?

Of gaat het er gewoon om dat je gelukkig bent?

Maar het zijn allebei dingen die met jezelf te maken hebben.

Paulus' boodschap gaat daar tegenin:

het gaat niet om jezelf, maar om de liefde.

En bij liefde gaat het om de ander.

dia 6 – zelfs in kerk moeilijk

In Korinte vonden ze dat moeilijk.

Het was niet bepaald een perfecte gemeente.

Er waren groepen in de kerk, sommige mensen konden elkaar niet uitstaan,

en zelfs de rechter moest aan die ruzies te pas komen.

De liefde was ver te zoeken.

Een hele menselijke kerk eigenlijk.

Helaas ook een herkenbare kerk: mensen die tegenvallen.

Paulus' schrijft niet over de liefde om even een makkelijk hoofdstuk te schrijven,

hij schrijft over liefde omdat hij dat in Korinte zo weinig ziet.

Liefde is prachtig, maar niet gemakkelijk.

Je kunt ook echt onder de indruk zijn van hoe anderen liefhebben,

zoals bijvoorbeeld Moeder Theresa, of Jezus zelf.

Maar zelf liefhebben, dat is nog iets heel anders!

Mensen niet uit de weg lopen, maar van hen houden...

Zelfs in de kerk is dat moeilijk.

2.Kwestie van karakter

dia 7 – kwestie van karakter

Toch schrijft Paulus over geloof, hoop en liefde.

Dat mag dan wel moeilijk zijn,

dat is geen reden om ze aan de kant te zetten.

Wil je mens zijn zoals God je bedoeld heeft,

dan moet liefde je karakter vormen.

dia 8 – geloof, hoop en liefde

En, even tussendoor, het gaat niet alleen over liefde, maar ook over geloof en hoop.

Die horen helemaal bij elkaar.

In vers 7 schrijft Paulus dat de liefde alles gelooft en alles hoopt.

Die drie komen bij Paulus vaker samen voor, bijvoorbeeld in Kolossenzen 1:

'we hebben gehoord dat u in Christus Jezus gelooft en alle heiligen liefhebt,

omdat u hoopt op wat in de hemel voor u gereedligt.'

Het gaat dus over geloof in Jezus en hoop op de toekomst.

Geloven en hopen, dat kan niet zonder liefde.

En juist als je God liefhebt, horen daar ook geloof en hoop bij.

dia 8 – basishouding

Geloof, hoop en liefde worden vaak de christelijke deugden genoemd.

Zij zijn een soort basishouding voor christenen.

Liefde moet een karaktertrek van je zijn.

Dat betekent dat bij alles wat je doet liefde op de achtergrond meespeelt.

Dat je dus niet zo af en toe vriendelijk doet

tegen mensen waar je vriendelijk tegen wilt zijn,

maar dat je iedereen die je tegenkomt vanuit liefde benadert.

Ik geef even een voorbeeld om dat wat duidelijker te maken.

Je kunt een opvliegend karakter hebben.

Je bent dan ongeduldig, maakt je om veel dingen druk,

en kunt ook snel boos worden.

En of je nu thuis bent, in de auto zit, werkt,
of weet ik veel wat,
dat karakter neem je altijd mee.

Zo moet het met liefde zijn: dat is deel van jezelf.

En in wat voor situatie je dan ook komt,
liefde bepaalt steeds wat je doet.

Paulus heeft het erover dat liefde in alles aanwezig moet zijn.

Liefde is niet iets wat je zo af en toe doet,
maar een manier waarmee je in het leven staat.

En als je een karakter van liefde hebt,
dan doe je ook als vanzelf liefde.

dia 9 – automatisme

Liefde is dan een soort automatisme geworden.

Je hoeft dan niet lang na te denken wat je in een bepaalde situatie moet doen.

Bijvoorbeeld als je in een stampvolle trein zit,
en iemand binnenkomt die met krukken loopt.

Dan kun je gaan nadenken wat je zou moeten doen
en wat de bijbel er allemaal over zegt,

maar tegen de tijd dat je hebt bedacht dat je zou moeten opstaan,

is het al niet meer nodig...

Als liefde je karakter is, dan hoef je helemaal niet na te denken,

dan sta je gewoon op.

Dat betekent trouwens niet dat alles goed is, als het maar uit liefde wordt gedaan.

Paulus schrijft dat liefde vreugde vindt in waarheid.

Het is niet zo dat als je maar liefde hebt, je de rest van de bijbel mag vergeten.

Maar liefde moet wel een soort tweede natuur zijn.

Een kwestie van karakter.

3.Oefening baart deugd

dia 10 – oefening baart deugd

Maar kun je wel wat aan je karakter doen?

Is het niet gewoon dat je dat hebt of niet hebt?

Het klinkt best mooi, alles vanuit liefde doen,

maar is dat wel voor mij weggelegd?

Is dat niet teveel gevraagd?

dia 11 – karakter kun je leren

De christenen uit Korinte hadden die vraag ook zomaar kunnen stellen.

Ik had het er net al even over dat het niet echt een perfecte gemeente was.

Elkaar liefhebben, dat was iets wat ze in Korinte moeilijk vonden.

Het zat, om zo maar te zeggen, niet echt in hun karakter.

Toch legt Paulus zich daar niet bij neer.

Hij houdt hen gewoon dit hoge ideaal voor:

laat in alles wat jullie doen liefde de drijvende kracht zijn.

dia 12 – gitaar

Blijkbaar is dat iets wat je kunt leren.

Waarvan je niet te snel moet zeggen: dat is toch niets voor mij.

Een paar jaar geleden heb ik eens een poging gedaan om gitaar te leren spelen.

Ik had een oude gitaar, en was zo eigenwijs dat ik dacht dat ik het mezelf wel kon aanleren.

Na vijf minuten kwam ik er al achter dat het niets voor mij was.

Mijn vingers gingen pijn doen en ik kon geen akkoord zuiver aanslaan.

Een week later heb ik het nog eens geprobeerd, en daarna ben ik gestopt.

Ik heb niet de tijd genomen om het te leren.

dia 13 – tijd voor nemen

Met liefde is het net zo als met dat gitaarspelen:

wil je het leren, dan moet je er ook de tijd voor nemen.

Dan moet je oefenen.

En in het begin gaat dat voor geen meter.

Niet voor niets schrijft Paulus dat ook geduld erbij hoort.

Een karakter van liefde aanleren, vraagt heel veel geduld.

Voor gitaar leren spelen had ik dat geduld dus niet.

Ik kan me goed voorstellen dat je dat over liefde ook denkt:

'dat lukt me toch niet'.

Maar ik ben ook wel blij dat er geduld voor nodig is.

Dat geeft namelijk ruimte.

Je karakter verandert niet van de ene op de andere dag,

je mag tijd nemen om liefde te leren.

Daar heb je een heel leven de tijd voor.

Je oefent ermee, je groeit erin, en dat is goed.

dia 14 – oefenen

Maar hoe leer je dat dan?

Het belangrijkste is dat je dat van God verwacht.

God geeft ons zijn liefde.

Dat betekent niet alleen dat hij ons houdt,

maar ook dat hij ons wil leren om lief te hebben.

Een karakter van liefde is een geschenk van God.

Niet dat je dan maar moet wachten tot je het van God krijgt.

God is namelijk ook aan het werk in oefeningen om liefde te leren.

Liefde kun je leren op allerlei manieren.

Natuurlijk kun je uit de bijbel lezen over liefde.

En dat dan vergelijken met je eigen leven.

Je leert het ook door naar anderen te kijken.

Van mensen die hun leven lang met liefde geoefend hebben,
kun je enorm veel leren.

En als je eenmaal de smaak te pakken hebt,
dan wil je steeds verder komen.

Liefde is namelijk ook gewoon erg mooi.

Liefde geeft vreugde, het verrijkt je leven.

Het is heerlijk om iets niet voor jezelf maar voor een ander
te doen.

4. Voorbereiding op wat komt

dia 15 – voorbereiding op wat komt

Oefenen dus in de liefde, en geloof en hoop.

Maar waarom nu juist in deze drie?

Het antwoord daarop is te vinden in vers 10:

als het volmaakte komt zal wat beperkt is verdwijnen.

De christenen in Korinte hielden zich met allerlei andere
dingen bezig.

Met tongentaal, profetie, enzovoort.

We hebben het daar al over gehad.

Maar al die dingen zijn dingen die voorbij gaan.

Liefde daarentegen gaat nooit voorbij!

En daarom schrijft Paulus in vers 13 ook

dat geloof, hoop en liefde ons resten.

Die zijn niet alleen van deze wereld,
maar zijn er ook in Gods nieuwe wereld.
Dat liefde blijft bestaan, dat zal wel duidelijk zijn.
Nu moeten we liefde nog leren, en dat is nog een flinke
opgave,
dat gaat alleen met vallen en opstaan,
maar straks zullen we echt liefhebben.
Dan is dat niet moeilijk meer.
Maar hoe zit dat dan met geloof en hoop?
Die zijn dan toch niet meer nodig?
In ieder geval niet op dezelfde manier als liefde.
Maar het is ook niet zo dat ze helemaal verdwijnen.
Geloof betekent een vast vertrouwen op God.
Dat wordt dan toch alleen maar meer?!
Natuurlijk, we zullen God dan zelf zien,
hem echt leren kennen,
en dat maakt geloven echt wel gemakkelijker.
Maar dat vertrouwen blijft.
Hoop betekent dat we mogen uitkijken naar iets moois.
In de nieuwe wereld is dat moois er al.
Maar het zal daar nooit vervelen.
Altijd weer blijven we ons daar verwonderen over God.
In zekere zin blijft ook de hoop.

Maar de liefde is de grootste, want die verandert niet.

Liefde wordt alleen maar meer.

dia 16 – nu en straks

Waarom je juist in liefde zou investeren?

Omdat de liefde altijd blijft bestaan.

Je zou kunnen zeggen dat het leven nu

een oefening is voor het leven straks.

Het eeuwige leven is namelijk al begonnen.

Met liefde kun je nu al iets van het leven van de toekomst ervaren.

Mag je er nu al achter komen hoe geweldig het daar zal zijn.

En dan, als het volmaakte komt,

dan mag je weer mens worden zoals God dat bedoeld heeft.

Een echt mens,

gedreven door geloof en hoop, maar vooral door de liefde.

Je kunt je dan niet anders meer voorstellen.

Dan mag je bij God zijn, die zelf liefde is.

Die jou niet maar tolereert,

maar van je houd en oprecht op jou gericht is.

Dan wordt je opgenomen in zijn volmaakte liefde.

Amen.